

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Національний університет водного господарства та природокористування
Кафедра фінансів і економіки природокористування

104-110

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до проведення практичних занять та
виконання самостійної роботи
з дисципліни „Місцеві фінанси” для студентів
за спеціальністю
7.050104 „Фінанси”
денної та заочної форми навчання

Європейська кредитно-трансферна система

Рекомендовано методичною
комісією за спеціальністю
7.050104 „Фінанси”
протокол № 4
від 24 грудня 2010 р.

Рівне-2010

Методичні вказівки до проведення практичних занять та виконання самостійної роботи з дисципліни „Місцеві фінанси” для студентів за спеціальністю 7.050104 „Фінанси” денної та заочної форм навчання / В.І. Павлов, Н.М. Кондрацька. – Рівне : НУВГП, 2010. – 24 с.

Упорядники:

В.І. Павлов, д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів і економіки природокористування;

Н.М. Кондрацька, к.е.н., старший викладач кафедри фінансів і економіки природокористування

Відповідальний за випуск: В.І. Павлов, доктор економічних наук професор, завідувач кафедри фінансів та економіки природокористування

ЗМІСТ

1. Загальні рекомендації до вивчення дисципліни	3
2. Плани практичних занять	3
3. Задачі для вирішення	5
4.Завдання для самостійної роботи.....	17
5. Питання гарантованого рівня знань.....	20
6. Рекомендована література	23

© Павлов В.І., Кондрацька Н.М. 2010
© НУВГП. 2010

1. ЗАГАЛЬНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дані методичні вказівки розроблені для студентів денної та заочної форми навчання за спеціальністю 7.050104 „Фінанси”. Методичні вказівки мають за мету надати допомогу студентам у підготовці до практичних занять та складанні підсумкових модулів з дисципліни „Місцеві фінанси”.

В даній розробці наводяться основні питання підготовки студентів до практичних занять, задачі для вирішення, перелік тем самостійної та індивідуальної роботи, питання гарантованого рівня знань, а також перелік рекомендованої літератури.

Згідно навчального плану дисципліни передбачена форма підсумкового контролю – іспит. Оцінювання знань здійснюється за 100-бальною шкалою наступним чином: результати поточного контролю оцінюються за шкалою від 0 до 60 балів, підсумковий контроль – від 0 до 40 балів.

2. ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1 СУТНІСТЬ, СКЛАД І РОЛЬ МІСЦЕВИХ ФІНАНСІВ В ЕКОНОМІЧНІЙ СИСТЕМІ ДЕРЖАВИ

Практичне заняття 1.

Місцеві бюджети – визначальна ланка місцевих фінансів

Етапи розвитку місцевих бюджетів України. Економічний зміст і структура місцевих бюджетів. Організація бюджетного процесу на місцевому рівні. Повноваження учасників бюджетного процесу.

Література [1, 3, 8, 6, 7, 14, 17]

Практичне заняття 2.

Фінансові ресурси місцевого самоврядування

Фінансова незалежність органів місцевого самоврядування. її матеріальна та фінансова основа. Сутність та значення місцевих позик. Особливості формування та використання позабюджетних і цільових фондів.

Література [1, 3, 8, 11, 13, 15, 18]

Практичне заняття 3.

Доходи місцевих бюджетів їх економічна суть та порядок формування

Перелік надходжень, що закріпляться за бюджетами місцевого самоврядування, обласних та районних бюджетів. Склад доходів, що не враховуються при визначенні міжбюджетних трансфертів. Надходження до спеціального фонду місцевих бюджетів. Склад доходів бюджету розвитку.

Література [1, 2, 8, 9, 10,18, 19]

Практичне заняття 4.

Планування і порядок фінансування видатків місцевих бюджетів

Видатки, що здійснюються з бюджетів сіл, їх об'єднань, селищ, міст районного значення. Видатки, що здійснюються з районних бюджетів і бюджетів обласного значення. Видатки місцевих бюджетів, що не враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів. Передача коштів між місцевими бюджетами на здійснення видатків місцевих бюджетів.

Література [1, 2, 8, 9, 10,18, 19]

Практичне заняття 5.

Міжбюджетні відносини та їх складові

Завдання та інструменти міжбюджетних відносин. Формула розподілу міжбюджетних трансфертів. Субвенції з державного бюджету на здійснення програм соціального захисту населення. Порядок перерахування міжбюджетних трансфертів

Література [1, 2, 3, 13, 18, 21, 24]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

ПЛАНУВАННЯ, УПРАВЛІННЯ І ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ МІСЦЕВИХ ФІНАНСІВ

Практичне заняття 6.

Фінанси житлово-комунального господарства

Поняття комунальної власності. Об'єкти права комунальної власності. Місцеве господарство та калькулювання собівартості житлово-комунальних послуг.

Література [1, 2, 13, 16, 17, 21, 25]

Практичне заняття 7.

Фінансове забезпечення підприємств комунальної власності

Фінанси комунальних підприємств. Види комунальних підприємств. Доходи та витрати комунальних підприємств.

Література [1, 3, 13, 14, 15, 21, 25]

3. ЗАДАЧІ ДЛЯ ВИРІШЕННЯ

Задача 1. На основі методу тенденцій, визначте прогнозне значення доходів місцевого бюджету у 2011 році.

Рік	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Обсяг доходів, млн. грн.	11,2	13,4	12,5	13,5	13,7	14,0

Задача 2. Розрахуйте прогнозне значення видатків місцевого бюджету на 2011 рік методом простої екстраполяції та методом гармонійних ваг

Рік	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Обсяг видатків, млн. грн.	10,0	11,1	12,4	12,5	13,7	13,9	19,0	15,9	19,0

Задача 3. Визначте кількісні показники тісноти зв'язку між чисельністю населення населеного пункту і розміром податкових надходжень до місцевого бюджету та зробіть відповідні висновки.

Чисельність населення населеного пункту (тис.чол.), X	Податкові надходження (тис. грн.), Y
26,4	660,5
31,9	730,5
36,5	854,9
42,5	939,1
47,3	1067,5
53,6	1175,3
58,2	1221,3
63,5	1478,9
67,2	1670,6
72,9	1821,3

Задача 4. На основі коефіцієнту конкордації, визначте узгодженість думок експертів, щодо факторів, котрі необхідно враховувати при визначенні рейтингу регіону щодо формування бази доходів. Результати опитування зведено в таблиці:

Експерти	Фактори				
	I	II	III	IV	V
Експерт А	2	1	5	3	4
Експерт Б	3	2	4	1	5
Експерт В	1	2	4	3	5
Експерт Г	2	1	3	4	5

Задача 5. Визначте суму місцевих податків і зборів місцевого бюджету за такими даними: податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки – 650 млн. грн.; збір за провадження деяких видів підприємницької діяльності – 95 млн. грн.; податок на прибуток підприємств – 550 млн. грн.; збір за користування радіочастотним ресурсом України – 8 млн. грн.; єдиний податок – 35 млн. грн.; збір за спеціальне використання води – 65 млн. грн.; збір за спеціальне використання лісових ресурсів – 14 млн. грн.; фіксований сільськогосподарський податок – 25 млн. грн.; збір за місяця для паркування транспортних засобів – 82 млн. грн.

Задача 6. Проаналізуйте структуру та динаміку доходів міського бюджету (в тис. грн.) за даними таблиці.

Найменування доходів за бюджетною класифікацією	Роки	
	2009	2010
Податкові надходження, в т.ч.		
Податки на доходи	6034	6543
Податок на прибуток підприємств комунальної власності	456	497
Плата за торговий патент	99	86
Місцеві податки і збори	643	764
Неподаткові надходження	6588	6864

Задача 7. Визначити окремо податкові і неподаткові надходження місцевого бюджету за такими даними: місцеві податки і збори – 533 млн. грн.; державне мито – 6,3 млн. грн.; надходження від штрафів та фінансових санкцій – 18,3 млн. грн.; плата за користування надрами – 9,5 млн. грн.; податок на прибуток підприємств, що належать до комунальної власності –

584,3 млн. грн.; доходи від власності та підприємницької діяльності – 12 млн. грн.; плата за торговий патент - 94 млн. грн.

Задача 8. За даними таблиці визначити та проаналізувати відхилення розподілу бюджетних ресурсів у відсотках у складі зведеного бюджету України.

Бюджети	Доходи	Видатки
Державний бюджет	54,1	51,5
Місцеві бюджети, у т.ч.	45,9	48,5
республіканський АРК, обласні, м. Києва та Севастополя	22,6	17
міст республіканського та обласного підпорядкування	14,2	17,9
районні	6,7	10,1
міст районного підпорядкування	0,8	0,9
селищні	0,5	0,8
сільські	1,1	1,8
Всього	100	100

Задача 9. Із запропонованих напрямів формування доходів міського бюджету визначити окремо суму податкових та неподаткових надходжень : податки на доходи – 16834 тис. грн.; доходи від некомерційного та побічного продажу – 15 тис. грн.; екологічний податок – 1 тис. грн.; акцизний податок – 3726 тис. грн.; плата за реєстрацію суб'єктів підприємницької діяльності – 5 тис. грн.; плата за утримання дітей у школах-інтернатах – 3 тис. грн.; збір за першу реєстрацію транспортного засобу – 887 тис. грн.; місцеві податки і збори – 637 тис. грн.; надходження від штрафів та фінансових санкцій – 13 тис. грн.

Задача 10. За даними таблиці проаналізувати структуру та динаміку видатків міського бюджету (в тис. грн).

Видатки міського бюджету за функціональною структурою	Роки	
	2009	2010
Державне управління	34628	36334
Правоохоронна діяльність	54750	45858
Освіта	64532	79264
Охорона здоров'я	76633	85342

Житлово-комунальне господарство	194750	219537
Цільові фонди	23435	23876
Резервний фонд	8939	9332

Задача 11. Доходи селища у звітному періоді склали:

Доходи	Сума, млн. грн.
податок з доходів фізичних осіб	35
реєстраційний збір за проведення державної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців	7
плата за ліцензії на певні види господарської діяльності та сертифікати, що видаються районними державними адміністраціями	12
збору за спеціальне використання лісових ресурсів державного значення;	6
плата за надані в оренду ставки, що знаходяться в басейнах річок загальнодержавного значення	8
плата за ліцензії на виробництво спирту етилового, коньячного і плодового, спирту етилового ректифікованого виноградного	13
плата за ліцензії на право експорту, імпорту та оптової торгівлі спиртом етиловим, коньячним та плодовим,	21
Всього	102

Визначте суму доходів, що закріплюються за бюджетом селища, а також суми надходжень до бюджетів району та області із селища

Задача 12. На основі наведених даних, визначте суму доходів що враховуються та не враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів

Доходи	Сума, млн. грн.
плата за ліцензії на право оптової торгівлі алкогольними напоями та тютюновими виробами	120
податок на прибуток підприємства комунальної власності	340
плата за ліцензії на право роздрібною торгівлі алкогольними напоями та тютюновими виробами	560
плата за землю, що зараховується до бюджетів місцевого самоврядування	156

	Національний університет водного господарства та природокористування Доходи	Сума, млн. грн.
	платежі за спеціальне використання природних ресурсів місцевого значення	80
	збір за спеціальне використання лісових ресурсів державного значення	50
	плата за надані в оренду ставки, що знаходяться в басейнах річок загальнодержавного значення	170
	місцеві податки і збори	790
	надходження від орендної плати за користування майновим комплексом та іншим майном, що перебуває в комунальній власності	158
	податок з доходів фізичних осіб	144
	плата за надані в оренду водні об'єкти місцевого значення	80
	кошти від реалізації спадкового майна у разі відсутності спадкоємців за заповітом	15
	Всього	1407

Задача 13. Спираючись на дані таблиці розрахуйте суму доходів, що надходили до бюджету розвитку у звітному періоді до міста районного значення

Доходи	Сума, млн. грн.
податок на прибуток підприємств	830
кошти від відчуження майна, що перебуває в комунальній власності	740
податок з доходів фізичних осіб	430
єдиний податок для суб'єктів малого підприємництва, що зараховується до бюджетів місцевого самоврядування	480
збір за спеціальне використання лісових ресурсів державного значення	120
плата за надання місцевих гарантій	230
кошти від продажу земельних ділянок несільськогосподарського призначення або прав на них	760
платежі за користування надрами загальнодержавного значення	540
кошти від відшкодування втрат сільськогосподарського і	370

лісогосподарського виробництва	
 та природокористування Всього	2930

Задача 14. Визначте розмір доходів спеціального фонду обласного бюджету на основі наступних даних:

Доходи	Сума, млн. грн.
податок з власників транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів	70
плата за придбання торгових патентів пунктами продажу нафтопродуктів (автозаправними станціями, заправними пунктами	330
збір за спеціальне водокористування	130
плата за торговий патент на здійснення деяких видів підприємницької діяльності	250
надходження до цільових фондів, утворених місцевою радою	310
грошові стягнень за шкоду, заподіяну порушенням законодавства про охорону навколишнього природного середовища внаслідок господарської та іншої діяльності	110
власні надходження бюджетних установ, що утримуються за рахунок місцевого бюджету	260
повернення кредитів, наданих з місцевого бюджету молодим сім'ям на будівництво (реконструкцію) та придбання житла	630
Всього	2020

Задача 15. Видатки міста районного значення у звітному періоді склали:

Видатки на:	Сума, млн. грн.
органи місцевого самоврядування міста	3
загальну середню освіту	
санаторно-курортну допомогу (санаторії для хворих на туберкульоз, санаторії для дітей та підлітків, санаторії медичної реабілітації	3,2
міській палац культури	2
позашкільну освіту (заходи районного значення з позашкільної роботи з дітьми)	5,1
дошкільну освіту	5,3

	Національний університет водного господарства та природокористування Видатки на:	Сума, млн. грн.
	державні програми соціального захисту	4,5
	районні та міські програми і заходи щодо реалізації державної політики стосовно дітей, молоді, жінок, сім'ї, у тому числі утримання та програми районних і міських центрів соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді	4
	оплату послуг з підготовки кваліфікованих робітників на умовах державного замовлення у професійно-технічних навчальних закладах державної та комунальної власності,	6
	утримання зоопарку загальнодержавного значення державної власності	0,9
	первинну медико-санітарну, амбулаторно-поліклінічну та стаціонарну допомогу (лікарні широкого профілю, пологові будинки, станції швидкої та невідкладної медичної допомоги, поліклініки і амбулаторії, загальні стоматологічні поліклініки, а також дільничні лікарні, медичні амбулаторії, фельдшерсько-акушерські та фельдшерські пункти	6,8
	державні програми розвитку фізичної культури і спорту: утримання та навчально-тренувальна робота дитячо-юнацьких спортивних шкіл усіх типів	5,4
	на оплату послуг з підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів на умовах регіонального замовлення у навчальних закладах комунальної власності	3,7
	філармонію, музичні колективи і ансамблі, театр обласного значення	2,8
	державні програми підтримки будівництва (реконструкції) житла для окремих категорій громадян	3,3
	навчальні заклади для громадян, які потребують соціальної допомоги та реабілітації: загальноосвітні школи-інтернати, загальноосвітні навчальні заклади для дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, дитячі будинки, навчально-реабілітаційні центри	5,2
	Всього	61,2

Визначити суму видатків що закріплюються за бюджетом міста а також суми видатків із бюджетів району та області

Задача 16. На основі наведених даних визначити суму видатків, що враховуються та не враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів

	Національний університет водного господарства та природокористування	Сума, млн. грн.
Видатки на:		
	місцеву пожежну охорону	2,3
	спеціалізовану амбулаторно-поліклінічну та стаціонарну допомогу	2,7
	місцеві програми розвитку житлово-комунального господарства та благоустрою населених пунктів	2,8
	державні програми з розвитку фізичної культури і спорту	2,5
	державні театральні-видовищні програми	1,2
	компенсаційні виплати за пільговий проїзд окремих категорій громадян	1,4
	спеціалізовану амбулаторно-поліклінічну та стаціонарну допомогу (спеціалізовані лікарні, поліклініки, включаючи стоматологічні, центри, диспансери, госпіталі для інвалідів Великої Вітчизняної війни, будинки дитини, станції переливання крові	
	проведення місцевих виборів у випадках, передбачених законом, і місцевих референдумів	12
	підвищення кваліфікації депутатів місцевих рад	0,2
	обслуговування місцевого боргу	4,9
	експлуатацію дорожньої системи місцевого значення	7,2
	заклади соціального захисту для бездомних громадян, центри соціальної адаптації осіб, звільнених з установ виконання покарань	1,6
	заходи з організації рятування на водах	0,1
	державні програми з розвитку фізичної культури і спорту	0,45
	Всього	39,35

Задача 17. Розрахуйте суму офіційних трансфертів місцевого бюджету за такими даними: місцеві податки і збори становили 10 тис. грн., податок з підприємств комунальної форми власності – 12 тис. грн., дотації – 4 тис. грн., субвенції – 5 тис. грн., плата за землю - 3 тис. грн.

Задача 18. Визначте суму офіційних трансфертів місцевого бюджету за такими даними: дотації з Державного бюджету – 4800 млн. грн.; надходження коштів з бюджетів нижчих рівнів – 1800 млн. грн.; субвенції – 2200 млн. грн.; невикористані кошти

цільового фінансування – 600 млн. грн.; місцеві податки і збори – 1400 млн. грн.

Задача 19. За даними таблиці визначити відсоток виконання дотації вирівнювання місцевим бюджетам.

Зведені бюджети областей та АР Крим	Дотації вирівнювання місцевим бюджетам, тис. грн.	
	Враховано в розрахунку при затвердженні державного бюджету	Виконання станом на 1 липня 2010 р.
Автономна республіка Крим	275345,6	198465,4
Вінницька	244585,0	139806,9
Волинська	189030,6	125677,0
Київська	347693,9	257659,5
Хмельницька	267874,5	164584,2

Задача 20. Визначити суму офіційних трансфертів місцевого бюджету за такими даними: місцеві податки і збори – 30 тис. грн.; податок з підприємств комунальної власності – 34 тис. грн.; дотації вирівнювання – 14 тис. грн.; субвенції на здійснення програм соціального захисту – 17 тис. грн.; субвенції на виконання інвестиційних проектів – 27 тис. грн.

Задача 21. Визначте вартість потреби в енергоносіях на плановий період автотранспортних підприємств міста за даними таблиці.

Назва енергоносія	Одиниця виміру	Необхідна кількість	Ціна одиниці, грн.
Електрична енергія	тис. кВт год.	743	75
Котельно-пічне паливо	тис. м3	845	267,4
Теплова енергія	Гкал	2348	139,9

Задача 22. Розрахуйте на плановий період потребу в коштах на придбання пального для автобусів, що працюють у звичайному режимі руху, виходячи з щоденної потреби в бензині А-76 – 5,4 тис.

л, дизпаливі – 10,2 тис. л. Вартість 1 л бензину становить 5,8 грн, диз-палива – 3,40 грн. При цьому індекс зростання цін на пальне в році, що передував плановому, становив 1,06. Борг за отримане пальне в попередньому році становив 103 тис. грн.

Задача 23. За наведеними даними визначте вартість електроенергії, яка буде споживатись у плановому періоді для перевезення пасажирів, та розподіліть її між видами електротранспорту. У попередньому році електротранспортом було спожито 53420 тис. кВт-год електроенергії. При цьому для перевезення пасажирів трамваями спожито 36% усієї електроенергії, тролейбусами – 62% і фунікулером – 2%. У плановому періоді кількість перевезень збільшиться на 2%, а ціна 1 тис. кВтгод електроенергії становитиме 103,8 грн.

Задача 24. У періоді, що передує плановому, ДКП „Черкасиелектротранс” перевезе 32983 тис. пасажирів, у тому числі 15455 тис. пасажирів за кошти і 17528 тис. пасажирів, які користуються правом безкоштовного проїзду. При цьому за абонентними талонами буде перевезено 5000 тис. пасажирів, від яких буде одержано 2,7 млн. грн. доходів, а за проїзними квитками буде перевезено 9867 тис. пасажирів, від яких буде одержано 0,6 млн. грн. У плановому періоді кількість пасажироперевезень збільшиться на 4,2%, а 1 тис. пасажироперевезень становитиме 3200 грн. Визначити доходи ДКП „Черкасиелектротранс” у плановому періоді та втрати від безкоштовного перевезення пасажирів.

Задача 25. У плановому періоді плата за 1 м² орендованої площі збільшиться на 23,7 % порівняно з попереднім періодом, де вона становила 12,32 грн. за 1 м. Загальна площа житлових приміщень дорівнює 9,6 % від загальної житлової площі міста, яка становить 7,5 млн. м². Визначте суму грошових коштів, які надійдуть від експлуатації нежитлових приміщень.

Задача 26. Загальна площа житлових будинків комунальної власності міста Рівне, які перебувають на обслуговуванні, становить 1223 тис. м², у тому числі площа будинків, не обладнаних ліфтами, становить 956 тис. м². Тарифи по квартирній площі в будинках, не обладнаних ліфтами, встановлені в розмірі 0,81 грн. без ПДВ з 1 м²,

а в будинках, обладнаних ліфтами, – на 15 коп. більше. Визначте очікувані доходи з квартирної плати на плановий рік.

Задача 27. Відповідно до поставленого Луцькою міською адміністрацією завдання, необхідно відремонтувати 31000 м² покрівлі. Згідно з проведеними розрахунками, ця площа та вартість ремонту 1 м² покрівлі розподілились по районах міста так, як наведено в таблиці.

Район	Площа покрівлі, що потребує ремонту, %	Ціна ремонту 1 м ² , грн.
Центр	34	24,1
Старе місто	12	22,2
Гнідава	22	23,4
Лівійський	18	21,5
Красне	8	23,8
Кичкарівка	6	22,1
Усього	100	

Визначте загальну потребу в коштах для ремонту покрівлі в місті та розподіліть її за районами міста.

Задача 28. Рівненською міською адміністрацією поставлено завдання, щорічно проводити заміну 18 ліфтів вартістю 53 тис. грн. кожен. Згідно цього рішення, у районах міста було складено такий проект плану заміни та модернізації ліфтів:

Район	Кількість ліфтів
Центр	4
Ювілейне	5
Північний	9
Усього	18

Розрахуйте суму грошових коштів, необхідних для заміни та модернізації ліфтів у районах та в місті в цілому.

Задача 29. Визначити витрати підприємства комунального господарства, що включаються до собівартості робіт і послуг за такими даними:

- матеріальні витрати – 84 тис. грн.;
- витрати на оплату праці – 54 тис. грн.;
- відрахування на соціальні заходи – 16 тис. грн.;
- амортизація основних фондів – 36 тис. грн.

Задача 30. Відповідно до проекту заміни газових плит і газових колонок у житлових будинках міста Луцьк, в яких закінчився термін експлуатації, для малозабезпечених категорій громадян передбачається замінити 400 газових плит і 57 газових колонок. Розподіл за районами міста подано в таблиці. Визначте суму бюджетних коштів, необхідних для заміни газових плит і газових колонок за районами міста по місту в цілому.

Район	Газові плити, %	Газові колонки, шт.
Старе місто	6	2
Центр	22	4
Красне	19	5
Черчиці	12	6
Вишків	8	15
Старий Липовець	16	7
Заводський	5	8
Теремне	9	6
Дубнівський	3	4
Усього	100	57

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З ДИСЦИПЛІНИ „МІСЦЕВІ ФІНАНСИ” для студентів спеціальності 7.050104 „Фінанси”

Студенти самостійно опрацьовують питання вищенаведених тем, використовуючи рекомендовану літературу (табл. 1).

Таблиця 1

Рекомендовані завдання для самостійної роботи

№	Тема самостійної роботи	Короткий зміст	Рекомендована література
1	2	3	4
1	Місцеві фінанси, їх сутність, склад і роль в розвитку економічної і соціальної інфраструктури	Світовий досвід формування інституту місцевого самоврядування. Міжнародні стандарти організації місцевих фінансів. Генезис науки про місцеві фінанси.	1,3, 8, 13,14, 15, 16,17
2	Цільові фонди місцевого самоврядування	Нормативно-правова база функціонування позабюджетних фондів місцевого самоврядування в Україні. Досвід формування валютних фондів місцевих рад. Особливості створення цільових фондів органів місцевого самоврядування зарубіжних країн	1, 3, 8,15,16,17,21, 25
3	Управління фінансами і фінансовий контроль на регіональному рівні	Звітність про виконання місцевих бюджетів. Відповідальність за бюджетні правопорушення.	1, 2, 8, 11,12, 13, 20, 21
4	Фінансове забезпечення підприємств комунальної власності	Особливості планування доходів і видатків комунальних підприємств Планування видатків місцевих бюджетів на утримання ЖКГ	1, 2, 8, 11,12, 13, 20, 21
5	Основи організації фінансів місцевих органів влади у зарубіжних країнах	Досвід розвитку комунального кредиту за кордоном. Фінанси муніципальних підприємств. Міжбюджетні відносини в зарубіжних країнах	1, 3, 5, 14, 15, 16, 17, 21

Індивідуальна робота студентами денної форми навчання виконується у вигляді дослідного завдання, яке враховується при поточному оцінюванні знань.

Індивідуальне дослідне завдання включає план, вступ, основну частину, висновки, список літератури та додатки. ІНДЗ оформляється на стандартному папері формату А4 (210 x 297) з одного боку. Поля: верхнє, нижнє та ліве — 20 мм, праве — 10 мм. Воно може бути рукописним або друкованим і виконується українською мовою.

Захист індивідуального дослідного завдання відбувається у терміни, спільно обумовлені студентом і викладачем.

ПЕРЕЛІК ТЕМ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ДОСЛІДНОГО ЗАВДАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ „МІСЦЕВІ ФІНАНСИ” для студентів спеціальності 7.050104 „Фінанси”

1. Формування науки про місцеві фінанси. Основні теорії місцевих фінансів.
2. Нормативно-правове регулювання місцевих фінансів.
3. Розвиток місцевих бюджетів України.
4. Територіальна громада як первинний об’єкт місцевого самоврядування.
5. Види та структура місцевих бюджетів.
6. Порядок складання, формування і виконання місцевих бюджетів.
7. Організація формування і розподілу коштів органів місцевого самоврядування.
8. Планування, фінансування і виконання місцевого бюджету.
9. Роль державного казначейства у формуванні та розподілі місцевих фінансових ресурсів.
10. Роль державної контрольно-ревізійної служби у формуванні та розподілі місцевих фінансових ресурсів.
11. Роль міністерства фінансів у формуванні та розподілі місцевих фінансових ресурсів.
12. Розпорядники бюджетних коштів їх права та обов’язки.
13. Джерела, зміст та структура доходів місцевих бюджетів.
14. Місцеві податки та їх роль у формуванні доходів місцевих бюджетів.
15. Місцеві збори та їх роль у формуванні доходів місцевих бюджетів.
16. Зміст та структура видатків місцевих бюджетів.

17. Цільові фонди місцевого самоврядування.
18. Місцеві запозичення їх вплив на місцеві фінанси.
19. Історичний досвід місцевих запозичень.
20. Правова база вирівнювання в Україні.
21. Міжбюджетні відносини в Україні.
22. Зарубіжний досвід управління місцевими фінансами.
23. Сутність та завдання бюджетного контролю.
24. Управління фінансами і фінансовий контроль.
25. Фінанси підприємств комунальної власності.
26. Правові засади функціонування комунальної власності в Україні.
27. Зміст і значення Європейської хартії місцевого самоврядування.
28. Місцеве оподаткування в зарубіжних країнах.
29. Зарубіжний досвід місцевих запозичень.
30. Зарубіжний досвід створення місцевих позабюджетних фондів.

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Національний фонд водного та природоохоронного
ПИТАННЯ ГАРАНТОВАНОГО РІВНЯ ЗНАТЬ
З ДИСЦИПЛІНИ „МІСЦЕВІ ФІНАНСИ”
для студентів спеціальності 7.050104 „Фінанси”

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. СУТНІСТЬ, СКЛАД І РОЛЬ МІСЦЕВИХ ФІНАНСІВ В ЕКОНОМІЧНІЙ СИСТЕМ ДЕРЖАВИ

1. Чому місцеві фінанси є складовою частиною загальнодержавних фінансів?
2. Які об'єктивні передумови виникнення місцевих фінансів?
3. Назвіть чинники, що зумовлюють необхідність існування місцевих фінансів.
4. Охарактеризуйте сферу фінансових відносин, що виникають на місцевому рівні.
5. Визначте зміст місцевих фінансів.
6. Охарактеризуйте сутність фінансової політики і роль місцевих органів влади в її реалізації.
7. Дайте характеристику фінансовому механізму на місцевому рівні.
8. Визначте склад кожної ланки фінансів місцевого самоврядування.
9. Назвіть функції місцевих фінансів та охарактеризуйте їх.
10. Які основні закони складають правову базу місцевих фінансів?
11. Які концептуальні підходи щодо розвитку місцевих бюджетів запропоновані Бюджетним кодексом?
12. Які проблеми необхідно вирішити для ефективного функціонування місцевих фінансів?
13. Чому місцеві бюджети є основою складовою місцевих фінансів?
14. Дайте характеристику бюджетним відносинам, які виникають у процесі формування та виконання місцевих бюджетів різного рівня.
15. Охарактеризуйте види місцевих бюджетів, які формуються і функціонують в Україні.
16. Яка роль місцевих бюджетів у соціальному та економічному розвитку регіонів?
17. Який порядок складання проектів місцевих бюджетів?
18. Назвіть повноваження місцевих органів влади щодо формування і виконання бюджету.
19. Які функції у бюджетному процесі виконує Державне казначейство?
20. Які функції у бюджетному процесі виконують фінансові управління?
21. Які функції у бюджетному процесі виконує Державна податкова служба?

22. Які функції у бюджетному процесі виконує Державна контрольно-ревізійна служба?
23. Яку мету має аудит бюджетних установ? Чим він відрізняється від звичайного бюджетного контролю?
24. Назвіть джерела доходів місцевих бюджетів.
25. Охарактеризуйте зміст, структуру та динаміку доходів місцевих бюджетів.
26. Назвіть методи мобілізації грошових коштів до місцевих бюджетів.
27. Назвіть склад податкових доходів місцевих бюджетів.
28. Визначте склад неподаткових доходів місцевих бюджетів.
29. Охарактеризуйте загальнодержавні податки і збори та нормативи відрахувань, які закріплюються за місцевими бюджетами.
30. Перелічіть доходи місцевого самоврядування, що враховуються при визначенні обсягів міжбюджетних трансфертів.
31. Яким чином здійснюється розподіл доходів між місцевими бюджетами різних рівнів?
32. Дайте характеристику власним доходам місцевих бюджетів.
33. З якою метою здійснюється прогноз доходів місцевих бюджетів? Які методи для цього застосовуються?
34. Назвіть зміст та структуру видатків місцевих бюджетів.
35. Назвіть критерії розмежування видатків між бюджетами.
36. Назвіть видатки місцевих бюджетів, які враховуються при визначенні обсягів міжбюджетних трансфертів.
37. Назвіть видатки місцевих бюджетів, які не враховуються при визначенні обсягів міжбюджетних трансфертів.
38. У чому полягає суть кошторисного фінансування?
39. Назвіть стадії виконання бюджету за видатками.
40. Які існують напрямки вдосконалення бюджетного планування?
41. Назвіть показники результативності, які характеризують бюджетну програму. Наведіть приклади.
42. Які існують відмінності між позичками і запозиченнями місцевого бюджету?
43. Які обмеження встановлені до запозичень місцевого самоврядування?
44. Назвіть складові боргу місцевого самоврядування.
45. Визначте головну мету державної регіональної бюджетної політики.
46. Назвіть основні завдання державної регіональної бюджетної політики.
47. Дайте визначення вертикального дисбалансу.
48. Яким чином можна усунути вертикальний дисбаланс?
49. Дайте визначення горизонтального дисбалансу.

50. Якими факторами обумовлена необхідність бюджетного вирівнювання в Україні?

51. Назвіть правові засади державної регіональної бюджетної політики.

52. Які заходи застосовуються в Україні з метою фінансового вирівнювання регіонів?

53. Які проблеми була притаманні міжбюджетним відносинам в Україні до прийняття Бюджетного кодексу?

54. У чому полягає основна мета міжбюджетних відносин?

55. Наведіть формулу визначення обсягу міжбюджетних трансфертів.

56. Назвіть склад доходів місцевих бюджетів, що враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів.

57. Які доходи місцевих бюджетів не враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів?

58. Назвіть склад видатків місцевих бюджетів, що враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів.

59. Які видатки місцевих бюджетів не враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів?

60. Поясніть сутність індексу податкоспроможності місцевого бюджету.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2 ПЛАНУВАННЯ, УПРАВЛІННЯ І ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ МІСЦЕВИХ ФІНАНСІВ

61. Охарактеризуйте фіскальне значення коефіцієнта вирівнювання у формулі міжбюджетних трансфертів.

62. Які існують підстави для внесення змін в рішення про місцевий бюджет?

63. Яким чином визнається факт перевиконання дохідної частини загального фонду місцевого бюджету?

64. Яким чином визнається факт недоотримання доходів загального фонду місцевого бюджету?

65. Які показники характеризують фінансовий стан місцевого бюджету?

66. Що таке касове виконання бюджету?

67. У чому сутність і переваги казначейської системи обслуговування бюджету?

68. Дайте визначення бюджетного контролю як функції управління.

69. Назвіть суб'єктів бюджетного контролю та їх основні повноваження в бюджетному процесі.

70. Визначте завдання внутрішнього бюджетного контролю.

71. На яких стадіях бюджетного процесу застосовується зовнішній контроль і аудит. Які органи у ньому задіяні?

72. Порівняйте визначення комунальної та муніципальної власності.
73. Сформулюйте правові засади функціонування комунальної власності в Україні.
74. Що є об'єктами права комунальної власності?
75. Назвіть організаційні форми комунальних підприємств.
76. Назвіть власні повноваження органів місцевого самоврядування щодо управління комунальною власністю.
77. Назвіть делеговані повноваження органів місцевого самоврядування щодо управління комунальною власністю.
78. У чому полягають особливості функціонування фінансів комунальних підприємств в Україні?
79. Дайте визначення комунального кредиту та назвіть його форми.
80. Проаналізуйте вітчизняний досвід розвитку комунального кредиту.
81. Проаналізуйте зарубіжний досвід розвитку комунального кредиту.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова література

1. Бечко П.К. Місцеві фінанси. Навч. пос. / П.К. Бечко, О.В. Ролінський. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 192 с.
2. Місцеві фінанси : навч. Посібн. / Т.М. Рева, К.Ф. Ковальчук, Н.В. Кучкова. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 208 с.
3. Сунцова О.О. Місцеві фінанси : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / О.О. Сунцова. – [2-ге вид.]. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 488 С.

Допоміжна література

4. Буряк П.Ю. Міжбюджетні відносини та перспективи формування місцевих бюджетів // Фінанси України. – 2001. – № 6. С 14–24.
5. Буряченко А. Є. Світовий досвід надання бюджетних трансфертів місцевим органам влади // Збірник наукових праць. Науковий вісник Академії ДПС. – 2001. – № 1. – С. 162–170.
6. Бюджетна система України : навч. посібник для студ. екон. спец. вищ. навч. закл. / С.І. Юрій, Й.М. Бескид та ін. – К. : НІОС, 2000. – 400 с.
7. Бюджетна система : навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. / В. М. Опарін, В. І. Малько, С. Я. Кондратюк – К. : КНЕУ, 2000. – 206 с.
8. Бюджетний кодекс України № 2456-VI Кодекс від 08.07.2010 : остання редакція від 01.01.2011 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2456-17>
9. Данілов О.Д. Оподаткування місцевими, ресурсними, рентними податками та зборами. Неподаткові платежі : [навч. посібник] /

О.Д. Данілов, Ю.В. Лапшин, В.А. Онищенко., – Ірпінь : Академія ДПС України, 2002. – 292 с.

10. Данілов О.Д. Податкова система та шляхи її реформування : [навч. посібник] / О.Д. Данілов, Н.П. Фліссак. – К. : Парламентське вид-во, 2001. – 216 с.

11. Закон України „Про державну контрольно-ревізійну службу в Україні” № 2939-ХІІ від 26.01.1993 : остання редакція від 30.07.2010 [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2939-12>.

12. Закон України „Про державну податкову службу в Україні” № 509-ХІІ від 04.12.1990 : остання редакція від 01.01.2011 [Електронний ресурс] / Верховна Рада УРСР// Відомості Верховної Ради УРСР (ВВР) – 1991 – № 6. – 37 с.— Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=510-12/>

13. Закон України „Про місцеве самоврядування в Україні” № 280/97-ВР від 21.05.1997 / Верховна Рада України // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1997. – № 24. – 170 с.

14. Місцеві фінанси : Навч. Посіб / М.М. Буднік, Л.С. Мартюшева, Н.В. Сабліна. – К. : ЦУЛ, 2009. – 334 с.

15. Місцеві фінанси : навчальний посібник / К.М. Вдалимнров, Н.І. Чуйко, О.Ф. Рогальський. – Херсон : Олді-плюс, 2006. – 352 с.

16. Місцеві фінанси : підручник / за ред. О.П. Кириленко. – К. : Знання, 2006. – 677 с.

17. Петренко Ю.В. Місцеві фінанси: Опорний конспект лекцій / Ю.В. Петренко, О.Д. Рожко. – К. : Кондор, 2003. – 282 с.

18. Піхоцький В.Ф. Ресурсні платежі та місцеві податки і збори : [навч. посіб.] / В.Ф. Піхоцький. – К. : Професіонал, 2005. – 304 с.

19. Податковий кодекс України № 2755-VI від 02.12.2010 : остання редакція від 01.01.2011 / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17>

20. Сазонець І.Л. Управління місцевими фінансами : [навч. посібник] / І.Л. Сазонець, Т.В. Гринько, Г.Ю. Придатко. – К. : ЦНЛ, 2006. – 263 с.

Електронні джерела

21. www.mifin.gov.ua – офіційний сайт Міністерства фінансів України.

22. www.bank.gov.ua – офіційний сайт Національного банку України.

23. www.kmu.gov.ua – офіційний сайт Кабінету міністрів України.

24. www.rada.gov.ua – офіційний сайт Верховної ради України.

25. www.ukrstat.gov.ua – офіційний сайт Департаменту статистики України.